

نشریه سیاسی و حقوقی انجمن اسلامی دانشجویان مستقل
دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی(ره)
سال چهارم / شماره هجدهم / آذر ۱۴۰۱

مشکل اینجا است که ایران دارد پیشرفت میکند. اگر ما پیشرفت نمی‌کردیم، اگر ما حضور قدرتمند در منطقه از خودمان نشان نمیدادیم، اگر ما در مقابل آمریکا و استکبار صدایمان میلرزید، حاضر بودیم زورگویی آنها و قلدری آنها را قبول بکنیم، این فشارها کمتر میشد. هر وقت صدای قدرتمندی جمهوری اسلامی بلندتر بوده، تلاش دشمن برای پنجه زدن به جمهوری اسلامی بیشتر بوده.

سید علی
۱۴۰۱/۸/۲۸

آزادی روان! بررسی حقوقی نشر اکاذیب و تشویش اذهان عمومی در حوادث اخیر

۳ حق اعتراض برای همه اعتراضات مسالمت آمیز و مقایسه آن با اتفاقات اخیر

چشم دیدنمان را ندارند

روند رو به رشد جمهوری اسلامی و رابطه آن با اغتشاشات

نتیجه این سیاست اعتماد سازی ایران چیست؟

ایران و روسیه هر دو ظرفیت‌های بسیار خوبی در حوزه نفت و گاز و پتروشیمی دارند. به واسطه همین ظرفیت، نزدیک به ۴ میلیارد دلار قرارداد در بحث توسعه میدان‌ها و ۴۰ میلیارد دلار تفاهم‌نامه در حوزه احداث خطوط صادراتی گاز و واحدهای ال‌ان‌جی میان دو کشور امضا شده است. از دیگر قراردادهای قابل توجه با کشورهای دیگر می‌توانیم به قرارداد ۲۵ ساله چین و قرارداد تجاری زعفران جهان با قطر نیز اشاره کنیم.

شعار سال

امروزه مشکل اساسی در کیفیت ساخت کالاها و پیش‌بردن آن‌ها در جهت تداوم و رقابت‌پذیری است. طبق نامگذاری سال ۱۴۰۱ مقام معظم رهبری به عنوان تولید، دانش بنیان، اشتغال آفرینی می‌توان به اهمیت ساخت محصولات دانش بنیان و تخصص و علم در عرصه تولید پی برد، تا بتوان محصولاتی با هزینه کمتر و کیفیت بیشتر تولید کرد. ایشان در سخنرانی روز اول فروردین‌ماه فرموده اند: «برای رشد اقتصاد کشور و اصلاح امور اقتصادی کشور، به طور قاطع باید به سمت اقتصاد دانش بنیان حرکت کنیم»

البته که استفاده از کالای داخلی اساس پیشرفت کشور در عرصه اقتصاد و اقتدار تجاری آن است با توجه به تحریماتی که علیه ایران از سال ۵۷ می‌شود خودکفایی از افتخارات میهن ماست که حمایت از آن نیازمند اهمیت به عنوان سال و تولید داخلی است.

چند قطبی بودن ایران هم در قدرت نظامی و علمی و... در منطقه حائز اهمیت است. برای نمونه اخیراً عضویت ایران در سازمان شانگهای، نشان دهنده پیشرفت و موقعیت بالای سیاسی نظامی ایران است. سازمان شانگهای، سازمان اوراسیایی میان‌دولتی است که برای همکاری چند جانبه امنیتی اقتصادی سیاسی تشکیل شده است که کشورهایی مانند هند، روسیه چین قزاقستان ترکیه و... عضو آن هستند. عضویت ایران در این سازمان مزایا و امتیازات زیادی را برای ایران در حوزه‌های مختلف اقتصادی سیاسی امنیتی و همچنین توسعه ارتباطات قابل توجه، روابط با شرق و همکاری‌های منطقه‌ای خواهد داشت. لذا همکاری ایران با کشورهای عضو شانگهای می‌تواند موقعیت و جایگاه منطقه‌ای و بین‌المللی ایران را تقویت کند.

ایران قوی

در همسایگی سیاست ایران

اعتماد، این روزها از آن دست مواردی است که قدرت و عزت نفس به عمل می‌آورد. اینکه بین ما و افراد رابطه اعتماد ایجاد بشود. به همان اندازه قدرت ما را در برابر موانع و محدودیت‌ها پایدارتر می‌کند. سیاست همسایگی ایران یا در واقع اعتماد سازی او در بین کشورها موجب پیشرفت‌های او در منطقه شده است.

زهرامددی
عضو فعال انجمن در دانشکده

کمی برگردیم به قبل این اعتراض‌ها یا به اصطلاح آشوب‌ها. بی‌شک فتنه جاری که انتقام از پیشرفت، موفقیت و دستاوردهای اخیر نظام و ملت ایران در عرصه‌های مختلف، به ویژه در حوزه اقتصادی و سیاسی مانند عضویت جمهوری اسلامی در سازمان شانگهای و مقابله با تحریم و جنگ اقتصادی دشمن و سفر ریاست محترم جمهوری اسلامی به نیویورک، ساخت واکسن و مقابله با ویروس کرونا و... است. این برای اولین بار و آخرین بار هم نیست و نمونه‌های آن در تاریخ این انقلاب کم نبوده است. فتنه ۸۸، ابان ۹۸ و حتی قبل‌تر از آن اوایل انقلاب دشمن برنامه می‌ریزد، قلق‌گیری می‌کند و اسلحه‌اش را بر سر مردم این سرزمین می‌گذارد و نشانه می‌گیرد؛ آنگاه که مردم را به جان هم انداخت و به کف خیابان‌ها کشاند تیر را به هدف می‌زند، که طبعاً امنیت و پیشرفت جمهوری اسلامی ایران همان هدفی است که دشمن برایش هرکاری می‌کند.

ایران؛ معتقد به نظام چند قطبی

جمهوری اسلامی معتقد به نظامی چند قطبی در نظام جهانی است. نظام چند قطبی یعنی نظامی که قدرت در واحد خاصی متمرکز نمی‌باشد، بلکه در چند واحد پراکنده است. در چنین نظامی امکان دارد که بازیگران کوچک و آن‌هایی که از توان کمتری برخوردارند، با واحد دیگر دست بهم دهند تا سطح قدرت خویش را بالا ببرند و از توان قدرت متقابل بکاهند.

آزادی روان!

بررسی حقوقی نشر اکاذیب و تشویش اذهان عمومی در حوادث اخیر

محمدامین رضانی

عضو فعال انجمن در دانشکده

بی‌شک یکی از مهمترین مسائل اجتماعی در هر کشوری مسئله امنیت روانی و مدیریت فضای روانی جامعه در برابر نشر اکاذیب و تشویش اذهان جامعه است؛ فلذا بررسی قوانینی که بدین منظور در کشورهای مختلف، از جمله کشور ما وضع شده حائز اهمیت است.

قانونی برای امنیت

با توجه به گسترش فضای مجازی در عصر جدید و اهمیت و کاربرد روز افزون آن در تشویش و فریب اذهان عمومی در جوامع انسانی مسئله قانون گذاری و حکمرانی در این مورد توجه بسیاری از کشورها را به خود جلب کرده است. در کشور ما نیز همچون بسیاری از کشورهای قوانینی در این باره وجود دارد که در ماده ۲۱۵ قانون مجازات اسلامی به تفصیل به آن اشاره شده است: «هر کس مردم را به قصد برهم زدن امنیت کشور به جنگ کشتار یا یکدیگر اغوا یا تحریک کند صرف نظر از اینکه موجب قتل و غارت بشود یا نشود به یک تا پنج سال حبس محکوم می‌گردد.»

و یا در جایی دیگر در ماده ۲۵ قانون مطبوعات به صراحت بیان می‌شود: «هر کس به وسیله مطبوعات، مردم را صریحاً به ارتکاب جرم یا جنایتی بر ضد امنیت داخلی یا سیاست خارجی کشور که در قانون مجازات عمومی پیش بینی شده است، تحریص و تشویق نماید در صورتی که اثری بر آن مترتب شود، به مجازات معاونت همان جرم محکوم و در صورتی که اثری بر آن مترتب نشود، طبق نظر حاکم شرع بر اساس قانون تعزیرات با وی رفتار خواهد شد.»

در تفسیر ماده ۵۱۲ قانون مجازات و ماده ۲۶ قانون مطبوعات اینگونه برمی‌آید که هرگونه تشویش و نشر اکاذیب در فضای حقیقی یا مجازی با اهداف و مقاصد ذکر شده به نوعی اقدام علیه امنیت روانی و ملی کشور محسوب گردد.

از این رو قانون گذار در این ماده بر مجازات تاکید دارد فارغ از وقوع یا عدم وقوع جرم که نشان از اهمیت جنبه روانی تبلیغات سوء و نشر اکاذیب است.

خاکریزهای جنگ شناختی!

در طول سال‌های اخیر همواره یکی از اهداف دشمنان در جنگ ترکیبی تجاوز به امنیت روانی مردم ایران بوده است.

امروزه یکی از مهمترین بسترهای وقوع جرائم ذکر شده در این ماده، فضا مجازی و تکنیک‌های روانی به کار گرفته شده در این فضا برای تشویش اذهان عمومی است.

همانطور که در حوادث اخیر آشکار شد یکی از مهمترین حلقه‌های آشوب‌های زنجیره‌ای در کشور، اجرای انواع عملیات‌های روانی از طریق جنگ شناختی در فضای مجازی و مطبوعات محسوب می‌شود.

مطالبات قانونی

متأسفانه در سال‌های اخیر در اجرای مجازات‌های تعیین شده علیه تجاوز به امنیت روانی جامعه اقدامات موثر و جدی از سوی نهادهای قضایی و فرهنگی مربوط دیده نمی‌شود. کم‌اینکه حلقه مفقوده مبارزه با بسیاری از جرایم علیه امنیت ملی و روانی جامعه همین مسئله می‌باشد. بدون شک مبارزه جدی با عملیات‌های روانی در فضای مجازی، نظارت دقیق بر این بستر و فعالیت همه جانبه نهادهای فرهنگی جامعه از جمله فعالیت در حوزه‌هایی مانند رسانه ملی، وزارت ارشاد و سایر ارگان‌ها یکی از مؤثرترین روش‌های مقابله با این دسته از جرائم است؛

جرائمی که سرمایه‌گذاری اصلی سرویس‌های اطلاعاتی بیگانه و معاندین متمرکز بر آنها است. در هر حال، مطالبات به حقی که در این حوزه وجود دارد عبارت است از:

۱- اجرای جدی قوانین موجود در حوزه امنیت روانی جامعه.

۲- برخورد قانونی با ناقضان قوانین در حوزه نشر اکاذیب از جمله شخصیت‌های مشهور و سلبریتی‌ها.

۳- نظارت جدی بر فضای مجازی کشور در مقابله با جنگ شناختی همه جانبه و حفظ حریم امنیت روانی جامعه در برابر اکاذیب و اخبار جعلی.

۴- حضور و نقش‌آفرینی مسئولان و همه جانبه نهادها و رسانه‌های مسئول برای نقش‌آفرینی و تبیین مؤثر حوادث جامعه.

۵- تبیین و فرهنگ‌سازی اساسی از سوی نهادهای فرهنگی و زیربنایی کشور.

امید است که با نقش‌آفرینی قانونی و فعالانه همه نهادهای مرتبط، شاهد افزایش نظارت‌ها و کاهش نشر اکاذیب و تشویش اذهان عمومی در فضای جامعه و افکار عمومی باشیم.

حق اعتراض برای همه

اعتراضات مسالمت آمیز و مقایسه آن با اتفاقات اخیر

بحث از آزادی، یکی از مسائل مهم در مجموعه‌ی مسائل مربوط به حوزه‌ی حقوق بشر، حقوق شهروندی و نظام‌های مردم‌سالار است. حق آزادی تجمعات، راهپیمایی‌ها و تظاهرات مسالمت‌آمیز، یکی از اساسی‌ترین مسائل حقوق فردی به شمار می‌رود که به روش جمعی انجام می‌شود و از مهم‌ترین نموده‌های جوامع مردم‌سالار است. این مهم ریشه‌های بنیادین در قواعد بین‌المللی دارد. حق آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز در واقع حقی است برای مردم که به وسیله‌ی آن، دیدگاه و نگرش خود را نسبت به مسائل مختلف به گوش مسئولین و دیگر افراد جامعه برسانند.

نمونه اعتراضات مسالمت‌آمیز و با حصول نتیجه در ایران

حوادث اخیر در ایران به بهانه‌ای در دست دشمنان کشور برای موج‌سواری و اتهام‌زنی به ایران تبدیل شده است؛ رویکردی که می‌کوشد جمهوری اسلامی را به «سرکوب اعتراضات مسالمت‌آمیز» متهم کند. این درحالی است که بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال‌های اخیر دست کم ۲۵۰۰ تجمع مسالمت‌آمیز، به صورت قانونی یا غیرقانونی، در کشور برگزار و در آن مطالبات صنفی پیگیری شده است.

اگرچه دشمنان مردم ایران در هفته‌های اخیر تلاش کردند مسیر انتقال مسالمت‌آمیز مطالبات مردم به مسئولان را «مسدود شده» جلوه دهند، اما بررسی‌ها حکایت از آن دارد که مردم، از قشرها و صنوف مختلف، در سال‌های اخیر با برگزاری تجمعات مسالمت‌آمیز، خواست‌ها و مطالبات خود را مطرح کرده‌اند که بخش قابل توجهی از آنها نیز با پیگیری مسئولان مربوط تا رسیدن به نتیجه همراه بوده است. موج‌سواری رسانه‌های معاند با کلیدواژه «سرکوب» در شرایطی است که در سال‌های اخیر شهرهای مختلف کشور به دفعات شاهد برگزاری تجمعات مسالمت‌آمیز بوده که با بازتاب‌های گسترده‌ای نیز همراه شده است. به عنوان مثال، در طول سال ۱۴۰۰ شاهد برگزاری تجمعات زیادی از جمله تجمعات بازنشستگان تامین اجتماعی در فروردین، تجمع

دیگر قشرهایی بودند که در آن سال به برگزاری تجمع‌های اعتراضی در شهرهای مختلف کشور دست زدند.

تقریباً در بیشتر اعتراضات خواسته اصلی به گوش مسئولین رسیده و برای تحقق آن تلاش شده است برای مثال می‌توانیم نتیجه تجمعات بازنشستگان تأمین اجتماعی را توضیح دهیم که در طول سال‌های متممادی افزایش حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی با افزایش حقوق کارگران موضوعه یکسان داشته اما امسال دولت (وزیرکار) اعلام کرد که حقوق سایر سطوح تأمین اجتماعی فقط ۱۰ درصد افزایش خواهد داشت و به همین دلیل بازنشستگان شروع به اعتراض کردند، اما کاملاً مسالمت‌آمیز. در نتیجه صدای بازنشستگان شنیده شد و مجلس با جلسات کارشناسی که داشت مصوبه دولت را باطل و حقوق بازنشستگان افزایش یافت همچنین وزیر کار استعفا داد.

همیشه اعتراضات مسالمت‌آمیز بیشتر از اعتراضات خشن دارای نتیجه مثبت بوده که البته بررسی همه آن‌ها را نمی‌توان در این مقاله انجام داد اما بر اساس تجربه می‌توان گفت اعتراضاتی که رادیکالی شده در طی سال‌های گذشته چندان نتیجه دار نبوده است.

با بررسی این مصداق‌ها، می‌توان چنین نتیجه گرفت که در این حاکمیت پتانسیل حل کردن مشکلات وجود دارد ولی باید از راه قانونی انجام شود، البته مسئولان هم باید همت کنند که قبل از اینکه مشکلات به کف خیابان بیاد آن‌ها را حل و فصل کند.

سهامداران بورس در فروردین، تجمع مالباختگان بورس در ۳ کلانشهر در اردیبهشت، تجمع اعتراضی کشاورزان اصفهانی به کمبود آب در اردیبهشت، تجمع مردم اصفهان برای پیگیری موضوع خشکی زاینده‌رود در آبان‌ماه، تجمع بیماران تالاسمی در شیراز در آذرماه، تجمع اعتراضی مردم استان چهارمحال و بختیاری به کمبود آب در آذرماه، در سطح کشور بوده‌ایم؛ این‌ها نمونه‌ای از تجمعات مسالمت‌آمیزی بود که در طول سال گذشته در شهرهای مختلف کشور برگزار و طی آن، مطالبات و خواست‌های تجمع‌کنندگان به مسئولان مربوط منتقل شده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۹ تجمعات اعتراضی از حوزه سیاست گرفته تا ورزش را شامل شده است و محدود مواردی از میان آنها می‌توان یافت که به دخالت نیروهای انتظامی منجر شده یا به خشونت کشیده شده باشد.

تجمع اعتراضی دستفروشان در مقابل شهرداری تهران در آخرین روزهای فروردین، برپایی تجمعاتی درباره چالش کم‌آبی در طول فصل بهار در برخی شهرهای خوزستان، برگزاری تجمعاتی در حمایت از قره‌باغ در مهرماه و تجمع هواداران استقلال مقابل مجلس در مهرماه، از جمله برخی تجمعات مسالمت‌آمیز در طول سال ۱۳۹۹ بوده‌اند که بدون خشونت برگزار شدند.

علاوه بر اینها در طول سال ۱۳۹۹ مالباختگان ارزی و بورس به دفعات در مقابل اداره‌ها و وزارتخانه‌های مرتبط تجمع اعتراضی برگزار کردند و به طرح مسالمت‌آمیز مطالبات خود پرداختند. کارگران، بازنشستگان و پرستاران نیز از

حرم در خون

درباب حمله به حرم مطهر شاه چراغ و امتداد حوادث مسلحانه در ایران

موسی و خیابان‌های آتشین تهران علی‌رغم کیلومترها فاصله و عدم برقراری رابطه علی و معلولی مستقیم به نوعی می‌توانند علت احتمالی و معلول اتفاقی لقب بگیرند!

یعنی چه این جمله باقی‌های به رشته تحریر درآمده؟ به زبان ساده این جمله باقی‌های تو در تو، به «تو» هم وطن و «وطن» خبر از فردایی احتمالی می‌دهد! فردایی که در دلش چون شاهچراغ و حرم به خون نشسته‌اش زیاد جا داده! آن فردا، فردای حاکمیت اوباش‌های خیابانی و هرج و مرج گسترده شده در ایرانمان هست! آن‌گاه دیگر میان شاهچراغ‌های بعدی با آشوب‌های امروز نه اینکه رابطه‌ای مستقیم نباشد! بلکه از قضا میان این قسم اعتراضات خشن و آن تجسم بی‌رحمانه تروریسم! رابطه‌ای مستقیم برقرار خواهد شد!

و در انتهای این خون‌نوشته‌ی خونین

به یاد خون‌هایی که ریخته شد

و دل‌هایی که عزاردار شد

به یاد آرتین و خانواده در خون نشسته‌اش

تقدیم به آرتین عزیز، فرزند ایران

گمان نمی‌کنم بر خلاف اندک خیال‌پردازی‌های احساسی توده‌ای از مردم به خون نشسته، دلیل و رابطه علی مستقیمی را بشود میان هرج و مرج‌های کف خیابان و حرم خونین شیراز ایران برقرار ساخت! اما این دو در یک نقطه تفاهم آشکار و در عین حال نهانی دارند!

ما امروز شاهد شورش و خودنمایی هرج و مرج در خیابان‌های ایرانمان هستیم! هرج و مرجی که شاید روزی بر ایرانمان سایه بیفکند! و این حرم به خون نشسته درست تجسمی از ایران درگیر با هرج و مرج شد تا به ما بگوید فردای حاکمیت

آناشسیسم چه‌ها که بر سر ایرانمان نمی‌آید! حرم در خون هرچند تلخ، خلاصه یک پرتره بود. پرتره ایران در فردای پیروزی و حاکمیت آناشسیسم! آناشسیسمی که در پی خود چیزی جز ویرانی برای آدمیان به ارمغان نمی‌آورد در بدو ماجرا برای آنان که در توهم آزادی خواهی در عوالمی فروری عالم واقعی سیر می‌کنند، خود را آراسته ساخته و نوید آزادی و بی‌قیدی از هر قید حق و نا حق را می‌دهد! چه بسا در پس نویدهای هوس برانگیزش جوانان نوجوان را در شیدایی ژرفی غرق کند اما آنچه مسلم است نتیجه حاکمیت آناشسیسم است: بی‌نظمی، هرج و مرج و خلأ امنیت عمومی!

این خلأ چه چیز را جز ویرانی و مانور میلیتاریسم و میلیتاریست‌های بنیادگرا یا اوباش خیابانی به ارمغان می‌آورد؟

آری میان خون‌های بر حرم ریخته شده شاه چراغ و خیابان‌های آتشین کشور علی‌رغم تمامی تفاوت‌ها و دوری‌ها، یک نقطه نزدیکی خود نمایی می‌کند و آن علت و معلول واقع شدن نه در رابطه‌ای مستقیم بلکه در نگاهی نو به عمق ماجرا است!

آشوب‌ها علت خون‌های بر زمین ریخته شاه چراغ نیستند! اما از نگاهی دیگر این دو، چون دو علت و معلول اند!

آشوب‌های گرم خیابانی علی‌رغم تمام شکست‌هایی که خورده و در این بازه نیز می‌خورد! چه بسا روزی غرق در شادی پیروزی شود! شادی پس از پیروزی! پیروزی احتمالی آناشسیسم!

و شاه چراغ! حرم خونین شاه چراغ تجسمی از تروریسم فردای پیروزی آناشسیسم است! میبینی عزیز؟ حرم به خون نشسته احمد ابن

مبین محسنی

عضو فعال انجمن در دانشکده

۴ آبان ماه بود، مردی با قبضه‌ای تفنگ از نوع کلاشینکف به سمت و سوی حرم احمد ابن موسی (ع) حمله ور شده از آغاز بنا بر شلیک‌های پیاپی می‌گذارد و حاصلش حالا شده ۱۳ شهید و حدود ۲۰ زخمی!

حمله خونین بود و حرم خونین‌تر!

تصاویر به تندی پخش شدند! شیشه‌های خونی، چادرهای خونی و در نهایت جنازه‌های خونین! همان چیزی که نباید دیده می‌شد، شد! همان تلخ‌ترین‌هایی که از اساس وقوعشان باید امکان وقوع نمی‌یافت!

اما یافت و شد و حرم و زوار حرم شریفه خونین شدند و ایران عزاردار!

در این میان حاشیه فراوان است! از جمله معروف «کار خودشونه» تا....

اما فارغ از هر حاشیه و هر چیزی، یک چیز در حرم احمد ابن موسی خود نمایی کرد! ظهور و تجسمی از ایران درگیر با هرج و مرج، ویرانی و خونریزی!

واقعه خونین شیراز از قضا مصادف شد با هرج و مرج‌های خیابانی کف خیابان‌های وطن و به شکلی دیگر، شکل و شمایل دیگر از ایران ما را به نمایش گذاشت! ایران بدون نظم!، ایران ناامن! ایران درگیر با خون و خونریزی و خونریزی! آری چنین بود و چنین شد! ما ایران را به واسطه حرم خونین شاه چراغ جور دیگری دیدیم! ایران را محضر ترور و تروریسم دیدیم، ایران را ویران دیدیم!

شناسنامه نشریه

مدیر مسؤل و سردبیر:

علیرضا کریم‌خانی

صفحه آرا و ویراستار:

نرگس محمدی‌دوست

هیئت تحریریه:

زهرا مددی، محمدامین رضانی،

محمدرضا قهرمانی، مبین محسنی